

FÖRVALTNINGSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 10/2001 rd

Berättelsen om regeringens åtgärder under år 2000

Till grundlagsutskottet

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 april 2001 regeringens åtgärdsberättelse (B 5/2001 rd) till grundlagsutskottet för beredning och bestämde samtidigt att förvaltningsutskottet skall lämna utlåtande i ärendet till grundlagsutskottet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överdirektör Cay Sevón, utvecklingsdirektör Marko Puttonen, programdirektör Kaisa-Leena Lintilä, lagstiftningsrådet Mika Kättö, äldre regeringssekreterare Riitta Koponen,

konsultative tjänstemannen Aatos Haanpää och överstelöjtnant Ismo Kurki, inrikesministeriet

- lagstiftningsdirektör Matti Niemivuo, justitieministeriet
- regeringsrådet Heikki Joustie och konsultative tjänstemannen Sinikka Wuolijoki, finansministeriet
- enhetschef Martti Kallio, Finlands Kommunförbund.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från

— Statens samorganisation.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Motivering

Den offentliga sektorn håller upp den nationella konkurrenskraften

Bedömningen av den offentliga sektorns funktionsförmåga och konkurrenskraft grundar sig bland annat på i vilken utsträckning verksamheten och strukturerna bidrar till en bättre samhällsekonomi och främjar sysselsättningen, den allmänna säkerheten samt servicen till medborgarna och deras välfärd och livskvalitet. Den offentliga sektorns service- och konkurrensförmåga och resultatutveckling har stärkts dels genom ett år 2000 antaget projektpaket för statens äm-

betsverk och inrättningar gällande en förbättring av kvaliteten på den offentliga servicen och klientorienteringen, dels genom en effektivare strategisk styrning och resultatstyrning av de offentliga organisationerna. Självbedömning av verksamheten inom organisationen, serviceåtaganden och kopplingen av utformningen, realiseringen och bedömningen av strategier i synnerhet till resultatstyrning och budgetering har givits hög prioritet i den innehållsliga utvecklingen.

Utskottet finner det viktigt att man vid utvecklingen av den offentliga sektorn tar fasta på gemensamma principer, mål och ett allsidigt be-

dömningsperspektiv för bedömningen av de offentliga tjänsterna.

Utveckling av förvaltningen

Regeringen inledde under redogörelseåret ett storprojekt för revidering av centralförvaltningen. Projektet, som består av en mängd delprojekt under åren 2000—2003, leds av ministerarbetsgruppen för förvaltning och regional utveckling. Utskottet ämnar för egen del noga följa processen och i förekommande fall ingripa i den. En översyn av statens centralförvaltning är enligt utskottet en naturlig och oundgänglig fortsättning på den målmedvetna utveckling av regional- och lokalförvaltningen som pågått en längre tid i vårt land. Samarbetet mellan arbetsgivare och representanter för personalen bör utgöra ett inslag i arbetet på att utveckla den statliga förvaltningen. Därför är det motiverat att också de huvudavtalsparter som representerar de statsanställda är representerade i varje delprojekt.

Ett av de viktigaste målen för revideringen av centralförvaltningen är att förbättra statsarbetsgivarens konkurrenskraft. I detta syfte inledde finansministeriet hösten 2000 arbetet på en personalstrategi för staten. Ett mål i strategin som enligt utskottet väger tungt är att trygga statsarbetsgivarens konkurrensförmåga så att staten förfogar över en så erfaren och kunnig personal som möjligt, en personal som är villig att utveckla sin yrkeskunskap. Det är också viktigt att ungdomar ser en utmaning och lockelse i de statliga arbetsuppgifterna.

En balanserad regional utveckling

Regeringen antog i oktober 2000 ett handlingsprogram för effektivisering av regionalpolitiken och samarbetet i de ekonomiska regionerna. Statsrådet fattade i november beslut om ett åtgärdsprogram enligt lagen om regional utveckling, där regeringens regionalpolitiska strategi preciserades. Meningen är att skapa ett nät av områdescentra som täcker alla landskap. Arbetet med programmet för kompetenscentra har också fortsatt.

Enligt berättelsen skönjs en ljusning i de regionala utvecklingsutsikterna. Trots det är skillnaderna på denna punkt fortfarande stora mellan de största centralregionerna och andra ekonomiska regioner. Inflyttningen till några enstaka centrala regioner har varit kraftig. Om områdena skall kunna bevara sin konkurrenskraft, måste större satsningar göras på kompetensutvecklingen. Regionalpolitiken bör bedrivas med hänsyn till en balanserad utveckling i hela landet, en kontrollerad inrikes omflyttning och livskraftigare regioner, något som kan uppnås bland annat med hjälp av regioncentra och andra nät.

Kommunerna

Bokslutsuppgifterna för 1999 ger vid handen att kommunernas finansiella läge förbättrats på riksnivå. Regeringen räknar med att utvecklingen fortgår år 2000. Trots den generellt goda utvecklingen är det enligt berättelsen troligt att de ekonomiska skillnaderna mellan kommunerna fortfarande kommer att vara stora. Utskottet påpekar att de ekonomiska skillnaderna mellan kommunerna tillspetsats och att bastjänstproduktionen i en del kommuner därför äventyrats. Det kommer också att vara svårt för många kommuner att iakta kommunallagens bestämmelse om en balanserad ekonomi.

Riksdagens uttalanden

Utskottet anser att åtgärderna med anledning av följande riksdagsuttalanden är tillräckliga eller att uttalandena annars inte längre behövs:

- *Verkställande av regionalförvaltningsreformen*
RP 148/1996 rd
- *Förhindrande och utredning av penningtvätt*
RP 158/1997 rd
- *Kommunernas pensionsförsäkring*
RP 38/1998 rd
- *Minskning och samordning av uppgiftsamlandet*
RP 106/1993 rd
- *Utnämning av tjänstemän för viss tid*
RP 201/1996 rd

- *Avlöningen för presidenterna och ledamöterna i de högsta domstolarna*
Avlöningen för domarna
RP 196/1998 rd
- *Tippnings- och penninglotterivinstmedel*
RP 274/1994 rd

Övriga uttalanden som tillkommit genom förvaltningsutskottets medverkan är fortfarande nödvändiga.

Utlåtande

Med stöd av det ovan sagda anför förvaltningsutskottet vördsamt

att grundlagsutskottet bör väga in det som sägs i detta utlåtande när det formulerar sitt betänkande.

Helsingfors den 15 juni 2001

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Matti Väistö /cent
vordf. Pertti Turtiainen /vänst
medl. Nils-Anders Granvik /sv
Rakel Hiltunen /sd
Esko Kurvinen /saml
Kari Kärkkäinen /kd
Hannes Manninen /cent
Kirsi Ojansuu /gröna

Heli Paasio /sd
Aulis Ranta-Muotio /cent
Pekka Ravi /saml
Petri Salo /saml
Arto Seppälä /sd
Kari Urpilainen /sd
Jari Vilén /saml.

Sekreterare vid behandlingen i utskottet var
utskottsrådet Ossi Lantto.